

การเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food

กรณีศึกษา : ถนนเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ¹

.....
พีรสรณ์ จิรพิชิตชัย²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรัชญา ชุ่มนาเสียว³

ดร.วรารณ์ จุลปานนท์⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาวិจัยเรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food ถนนเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษา เกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ปัจจัยสภาพปัญหาอะไรอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ตลอดจนเพื่อนำเสนอการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่าตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ด้านสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ด้านราคาและคุณภาพ ด้านสาธารณสุข และ สาธารณูปโภค ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในทุกด้านที่กล่าวมาข้างต้นยังต้องได้รับการเพิ่มศักยภาพให้ดีขึ้นกว่าในปัจจุบัน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food กรณีศึกษา : ถนนเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรมหาบัณฑิต (สาขาผู้นำภาครัฐและภาคเอกชน) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ กลุ่มวิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

⁴ อาจารย์ กลุ่มวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

Street Food หรือ อาหารริมทาง จัดเป็นอาหารจานด่วนที่พร้อมรับประทานเช่นเดียวกับ Fast Food แต่สตรีทฟู้ดจะนิยมขายตามริมถนนหรือบนพื้นที่สาธารณะ มีทั้งเป็นแบบซุ้มอาหาร รถเข็น หรือแม้แต่ร้านค้าหาบเร่แผงลอย Bangkok Street Food เรียกได้ว่าเป็นอีกหนึ่งเอกลักษณ์ของประเทศไทยก็ว่าได้ นักท่องเที่ยวไม่ต้องไปเดินลัดเลาะ สืบเสาะ หาร้านอร่อยให้ยุ่งยาก เพราะตั้งแต่ไม่กี่เริ่มขึ้นพระอาทิตย์ตกดิน แทบทุกเวลาและทุกสถานที่ในกรุงเทพฯ ล้วนมี Street Food ตั้งขายให้หารับประทานกันได้ได้อย่างง่ายดาย ด้วยอาหารนานาชนิดและราคาที่ย่อมเยา เมื่อเทียบกับภัตตาคารหรือโรงแรมบางแห่ง จึงไม่แปลก ถ้าสตรีทฟู้ดของไทยจะได้รับความนิยม จนกรุงเทพฯ ถูกจัดอันดับจากสำนักข่าว CNN เมื่อปี ๒๕๕๕ ที่ผ่านมาให้เป็น ๑ ใน ๒๑ เมืองทั่วโลก ที่มีสตรีทฟู้ดดีที่สุดในยามราตรีถนนเยาวราชกลายเป็นแหล่งรวมอาหารจีนเลอเลิศตลอดเส้นทางกว่า 1 กิโลเมตรมีร้านอาหารกว่า ๒๐๐๐ ร้าน ทั้งภัตตาคารหรู ร้านห้องแถว ร้านข้างถนน หาบเร่แผงลอย บางร้านอยู่ติดกับถนนใหญ่ช่วยต่อการเสาะหาและบางร้านตั้งอยู่ในซอกหลืบยากที่คนนอกพื้นที่จะพบเจอ มีให้เลือกชิมในหลากหลายราคาและหลากหลายประเภทอาหาร ก็มีตั้งแต่เมนูธรรมดาอย่าง ก๋วยเตี๋ยวคั่ว ก๋วยจั๊บน้ำใส บะหมี่จั้งกั้ง หอยทอด ข้าวมันไก่ ข้าวหมูแดง ข้าวหน้าเป็ด และเมนูเจ้าสาวอย่างอาหารทะเล กระจ่างปลา หูฉลามน้ำแดง ปลิงทะเล และแพะเข็น เป็นต้น ทั้งยังมีขนมและผลไม้ให้ดับท้ายอาทิเช่น เต้าทึง ลอดช่องสิงคโปร์ ต้มช้ำ แป๊ะก๊วย เม็ดบัว เกาลัด มีขายกันทั้งกลางวันไปจนถึงกลางคืนสอดคล้องกับนิสัยสร้างกินของคนไทยที่ส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญกับการกิน โดยใช้เวลาในแต่ละวันกับการกินอาหารทั้งมือหลักและของกินเล่นระหว่างมือจนแทบจะเรียกได้ว่าตลอดทั้งวันและความหลากหลายของอาหารและช่วงเวลาในการเปิดขายอาหารที่มีแทบจะทั้งวันของย่านถนนเยาวราชนี้ก็ตอบโจทย์ความต้องการตามรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคแต่ละคนได้อีกด้วย ดังของที่เคยได้ยินกันเป็นประจำอย่าง “you are what you eat” ซึ่งสะท้อนความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลผ่านการรับประทานอาหาร ในประเภทและสถานที่ต่างๆจึงทำให้ถนนเยาวราชสายนี้เปรียบเสมือนสวรรค์ของนักชิมและเป็นกระจกสะท้อนถึงรูปแบบการดำรงชีวิตของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร street food เพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวเชิงอาหาร street food ในถนนเยาวราชและสามารถนำมาพัฒนาคุณภาพและยกระดับ street food ให้สะอาดและปลอดภัย รวมถึงยังมีการจัดระเบียบพื้นที่ค้าขายบนทางเท้า จะได้ไม่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนที่เดินทางสัญจรและเพื่อเอกลักษณ์ที่ดีของถนนเยาวราช คาดว่า Street Food จะสามารถช่วยกระตุ้นและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้ดียิ่งๆ ขึ้นอีก

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ที่ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอะไรอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ที่ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อนำเสนอการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ที่ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานครได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร
 - 1.1 พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 - 1.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ บุคคลที่อยู่ในพื้นที่ ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 2.1 รูปแบบและวิธีการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food ถนนเยาวราช 1.ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร 2.ข้อกฎหมายการตั้งหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร 3. กฎหมายและนโยบายด้านสาธารณสุข
 - 2.2 รูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food
 - 2.3 สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2562 ถึง 5 กุมภาพันธ์ 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบรูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอะไรอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food
3. นำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดแนวทางนโยบายและวางแผนการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ที่ถนนเยาวราช กรุงเทพมหานคร ต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food ถนนเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

- ๑.แนวคิดศักยภาพและการจัดการท่องเที่ยว
- ๒.ทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- ๓.ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการตลาด
๔. แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายด้านสาธารณสุข
๕. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยทำการวิจัยโดยอาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food ถนนเยาวราช จังหวัดกรุงเทพมหานคร คือ แบบสัมภาษณ์เป็นหลัก

สรุปการศึกษา

การศึกษานี้ เรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Gastronomy Tourism : Street food ถนนเยาวราช จังหวัด กรุงเทพมหานคร โดยรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์โดยตรงในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกตลอดจนการสังเกตจากตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ถนนเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร และ สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ถนนเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ตลอดจนนำเสนอการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ถนนเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและเอกสารต่างๆ ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จึงขอสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food

๑.๑ ด้านสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวคิดว่าเยาวราชเป็น land mark street food ที่สำคัญและมีชื่อเสียงเป็นอันดับต้นๆของกรุงเทพมหานคร ซึ่งคนไทยและชาวต่างชาติสนใจมาท่องเที่ยวและรับประทานอาหารเป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวได้รับการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว เชิงอาหาร street food ของเยาวราชจากหลายด้าน เช่น ประชาสัมพันธ์ทางSocial Network, ลงสื่อตามนิตยสาร, สื่อโทรทัศน์ และ E-magazine ปัจจุบันการ

สื่อสารผ่าน Social Media เป็นสื่อที่มีต้นทุนต่ำ และสามารถแพร่กระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเราปฏิเสธไม่ได้ว่า Social Media เป็นสื่อสำคัญในชีวิตประจำวันของคนเราไปแล้ว อาทิเช่น ในปัจจุบันผู้คนส่วนมากสามารถรับรู้ข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ต่างๆผ่านทาง Social Media ได้ อย่างรวดเร็ว และสะดวกสบาย

๑.๒ ด้านความปลอดภัย รูปแบบและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในบริเวณ street food เขาวราช ต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าในปัจจุบัน การครอบคลุมยังไม่ทั่วถึง และอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ในหลายด้าน ทั้งการครอบคลุมความปลอดภัยในที่เปลี่ยว บางจุดตามซอกซอยยังไม่มีแสงสว่างที่เพียงพอ, การครอบคลุมความปลอดภัยในการสัญจรของรถยนต์ ควรมีการกั้นเขตแบ่งถนนคนเดินและรถสัญจรอย่างชัดเจนและตลอดแนว เพื่อความปลอดภัยทั้งผู้ใช้รถและผู้เดินถนน ในส่วนของถนนหลักควรมีแสงสว่างและเจ้าหน้าที่ตามจุดอยู่ในระดับที่เหมาะสมสามารถป้องกันการเกิดเหตุได้ แต่ในบางจุดบริเวณซอยค่อนข้างเปลี่ยว แสงสว่างไม่ทั่วถึงและยังขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแล ความปลอดภัยต่อทรัพย์สินค่อนข้างน้อย

๑.๓ ด้านราคาและคุณภาพ นักท่องเที่ยวคิดถึงความปลอดภัยเป็นหลักและราคาต้องเหมาะสมกับคุณภาพ คือ ความอร่อยที่ผู้บริโภคได้รับและจากวัตถุดิบต่างๆที่มีการปรุงแต่งด้วยกระบวนการอย่างพิถีพิถัน ราคาที่ได้จ่ายไปคุ้มค่ากับสิ่งที่ได้รับ ในเขาวราชมีอาหารราคาหลากหลาย ตั้งแต่ราคาปกติจนถึงราคาสูง ราคานั้นขึ้นอยู่กับวัตถุดิบที่นำมา อาหารในราคาปกติจะ อาทิ เช่น ก๋วยเตี๋ยว ก๋วยจั๊บ ขนมปัง ก๋วยเตี๋ยวหลอด เป็นต้น อาหารที่มีราคาสูงขึ้นมา อาทิ เช่น หูฉลาม กระเพาะปลา เป้าฮื้อ รังนก เป็นต้น นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมด้านราคาและคุณภาพต้องอยู่ในการคิดราคาอย่างสมเหตุสมผล สำหรับร้านอาหารใหญ่ๆ หรือ ภัตตาคารจะมีรายการแสดงราคาอาหารที่เป็นกลาง ไม่มีการโก่งราคา มีป้ายแสดงราคาอย่างชัดเจน แต่ที่พบร้านอาหารเล็กๆที่มีการปรับราคาสินค้าขึ้นสำหรับชาวต่างชาติอยู่บ้าง ถือได้ว่าเขาวราชนั้นมีการควบคุมอย่างเพียงพอ รวมทั้งไม่เคยมีชื่อเสียงในทางลบเหมือนอย่างในหลายแหล่งท่องเที่ยว ที่พบในข่าว เช่น พัทยา ภูเก็ต

๑.๔ ด้านสาธารณสุข และ สาธารณูปโภค นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมชอบความสะอาดและปลอดภัยในการบริโภคอาหาร นักท่องเที่ยวได้สังเกตและยังพบเห็นขยะในที่ต่างๆอยู่มาก เป็นแหล่งที่ทำให้พบหนูและแมลงสาบ รวมทั้งในบางร้านค้าไม่มีระบบบำบัดของเสียที่ถูกต้องยังมีการทิ้งของเสียลงในท่อน้ำสาธารณะในบางร้านค้ายังพบเห็นการดูแลความสะอาดค่อนข้างน้อย และในบางร้านค้าผู้ค้าไม่ได้มีการสวมถุงมือก่อนสัมผัสอาหาร รวมถึงยังมีการพบผู้ค้าที่ไม่ได้สวมใส่ที่ปิดปากเวลาทำอาหารจึงอาจทำให้มีสิ่งแปลกปลอมลงไปในอาหารได้ สิ่งที่กำลังมาข้างหน้าจึงเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นกังวลในด้านสาธารณสุข

๑.๕ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (อาทิ การเดินทาง ที่จอดรถ แผนที่) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชอบความสะดวกสบายและต้องการที่จะได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าในปัจจุบันมีหลายรูปแบบที่นักท่องเที่ยวถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับความสะดวก คือ จราจรไม่คล่องตัว

เท่าที่ควรจะเป็นและต้องการมีที่จอดรถที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกสบาย ราคาไม่แพง ถึงแม้ว่าจะเห็นมีที่รับจอดรถเยอะ แต่ราคาไม่คุ้มอำนวยต่อกลุ่มชนชั้นกลางที่ใช้รถส่วนใหญ่ ในกรณีที่พวกเขาจะจอดรถเป็นเวลานานๆแล้วออกไปเดินเขาวราชได้อย่างสบายใจ โดยไม่ต้องมาคอยคำนึงว่าตอนนี้ค่าจอดรถพุ่งไปถึงไหนแล้ว รวมทั้งต้องการมีการอำนวยความสะดวกด้านแผนที่มากกว่านี้ในปัจจุบัน ในปัจจุบันแทบจะไม่พบเห็นแผนที่ที่บอกรายละเอียดอย่างชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว อีกทั้งการเดินทางมาค่อนข้างลำบาก เพราะ การคมนาคมพื้นฐานเพียงช่องทางเดียว คือ รถเมล์ แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังสนใจการเดินทางโดยรถไฟใต้ดินสถานีวัดมังกรที่จะเสร็จในปีนี ต่างก็บอกเป็นเสียงเดียวกันว่าจะทำให้การมาเที่ยวเขาวราชเป็นสิ่งที่ง่ายมากขึ้น อีกหนึ่งต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก คือ สุขา ในบริเวณstreet food เขาวราช ไม่พบเห็นห้องน้ำสาธารณะบริการประชาชนเลย หากนักท่องเที่ยวต้องการใช้ห้องน้ำต้องอาศัยร้านค้า หรือ โรงแรมในบริเวณนั้น ส่วนสถานที่ในการรับประทานอาหารและใช้บริการ มีความสะดวกสบายเกือบทุกร้านค้ามีที่นั่งบริการในการรับประทานอาหารและพนักงานส่วนใหญ่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการมาเที่ยวเขาวราช เพราะ ทุกคนมีมิตรภาพที่ดีและทำให้รู้สึกถึงกลิ่นอายความเป็นจีน

๒. สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food

๒.๑ ด้านสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐโดยส่วนใหญ่เท่าที่พบเห็นจะเป็นของภาคเอกชน เนื่องจากเศรษฐกิจที่ผ่านมาค่อนข้างซบเซา ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีพอทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้น้อย ทั้งที่ถนนเขาวราชมีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งสร้างรายได้ แต่ยังขาดการบริหารจัดการอย่างเข้าใจ และการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจังเพื่อให้เขาวราชได้ใช้ศักยภาพของตัวเองอย่างเต็มที่ในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ

๒.๒ ด้านความปลอดภัย สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ด้านความปลอดภัยในย่านเขาวราชยังพบเห็นอยู่หลายด้านเนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทุกพื้นที่ในย่านเขาวราชขาดการดูแลที่ทั่วถึงเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในบางพื้นที่ยังคงขาดการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ด้านการสื่อสารและให้ข้อมูลต่างๆ ปัญหาด้านจราจรและอุบัติเหตุการถูกเฉี่ยวชน ร้านค้าที่ตั้งเหลื่อมล้ำอยู่บนทางเท้า ไฟส่องสว่างที่มีไม่ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่

๒.๓ ด้านราคาและคุณภาพ สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ด้านราคาอาหารและคุณภาพยังขาดการสนับสนุนจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับกรุงเทพมหานคร ในการร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารในรูปแบบ Street Food โดยให้ไปในแนวทางเดียวกันคือ สะดวก สะอาด ปลอดภัย และ ปัญหาของราคาอาหารในพื้นที่เขาวราชที่ไม่เท่าเทียมกันของนักท่องเที่ยว ควรให้เขียน 3 ภาษา คือ ไทย อังกฤษ และ จีน เพราะคนเข้ามาส่วนใหญ่เป็นคนจีน และราคาของสิ่งเดียวกันต้องไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภค รู้สึกว่าถูกเอาเปรียบ

๒.๔ ด้านสาธารณสุข และ สาธารณูปโภค สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ด้านสาธารณสุขและสาธารณูปโภคในย่านเยาวราชยังพบอยู่มาก เนื่องจากมีการค้าขายที่ย่อมมีความวุ่นวาย หลายร้านค้าลงมาขายของกันที่ถนน ขณะที่คนเดินก็ต้องเสี่ยงกับความไม่ปลอดภัยของรถราที่วิ่งอยู่ตลอด สิ่งสำคัญคือ “ความสกปรก” ที่เกิดขึ้น ทั้งขยะ การล้างจานซามข้างถนน แล้วเทน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำ จนกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรคอย่างหนูและแมลงสาบ ในแง่ของตัวผู้ค้าขายเองนั้นก็ยิ่งขาดการสวมหมวก ผูกผ้ากันเปื้อนให้เรียบร้อย รวมถึงไม่ใช้มือหยิบจับสัมผัสอาหารโดยตรง โดยอาจสวมถุงมือ หรือมีที่คีบ และถุงมือที่ใช้หยิบจับอาหารก็ต้องไม่ไปใช้หยิบจับสิ่งอื่นด้วยเช่นกัน

๒.๕ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร Street Food ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆภายในเยาวราชยังพบอยู่มาก เนื่องจากเยาวราชเป็นย่านการค้า การจราจรจึงติดขัดเป็นจำนวนมาก ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการจราจรภายในเยาวราช และยังมีอุปสรรคเกี่ยวกับการจอดรถพื้นที่ในการจอดรถมีน้อยและส่วนมากที่มีก็มีราคาที่สูง รวมถึงขาดการคมนาคมพื้นฐานที่จะอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว และยังมีปัญหาเรื่องห้องน้ำสาธารณะซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกสบายในการมาเยาวราช อีกทั้งยังขาดการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว คือ แผนที่ ที่จะระบุข้อมูลด้านการท่องเที่ยวต่างๆในแก่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

๓.๑ ด้านสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวสติฟูดของเยาวราชมีความเหมาะสม หากมองโดยรวมแล้วการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะเป็นของภาคเอกชนนิตยสารรายการและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆแต่ยังขาดการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ ภาครัฐควรมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์สติฟูดของเยาวราชให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เห็นมากกว่าปัจจุบัน ภาพลักษณ์ที่ดีของการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอาหารของประเทศไทยจะสำเร็จได้ต้องมีปัจจัยต่างๆและหน่วยงานจากภาครัฐเข้ามาช่วยทำให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น หากข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์จะบรรลุผลได้ต้องได้รับการส่งเสริมโดยภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กทม.) ที่ให้ความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพและความสะอาดของอาหารริมทาง, การประชาสัมพันธ์และกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการมีกัตตาคารระดับมิชลินเพิ่มขึ้น สนับสนุนสื่อออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อการกระจายข่าวสารอย่างครบถ้วนและรวดเร็ว

๓.๒ ด้านความปลอดภัย ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความปลอดภัยในบริเวณสติฟูดเยาวราช เยาวราชยังขาดการดูแลด้านความปลอดภัยในหลายหลายด้านอาทิเช่นการสัญจรของรถยนต์ และในบางพื้นที่ยังมีแสงสว่างไม่เพียงพอข้อเสนอแนะหนึ่งควรมีการจัดระเบียบบริเวณทางเดินแยกกับทางเดินรถอย่างชัดเจนควรมีที่กั้นให้ประชาชนเดินได้ อย่างปลอดภัยและทุกพื้นที่

ในย่านเยาวราชควรมีการติดกล้องซีซีทีวีเพิ่มอีก เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งนอกจากการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่แล้ว ยังต้องมีสายตรวจของตำรวจท่องเที่ยวเพื่อดูแลนักท่องเที่ยวรวมถึงการสร้างความร่วมมือกับภาครัฐอื่นๆ รวมทั้งภาคประชาชนในพื้นที่ในการช่วยกันสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อไป

๓.๓ ด้านราคาและคุณภาพ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านราคาและคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกลุ่มคนส่วนใหญ่เห็นว่าราคากับคุณภาพที่ได้รับอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถรับได้คุณภาพของอาหาร และวัตถุดิบเหมาะสมกับสิ่งที่ผู้บริโภคได้รับ ด้านราคาอาหารในพื้นที่เยาวราชที่ไม่เท่าเทียมกันของนักท่องเที่ยวควรแก้ปัญหาโดยควรให้เขียน 3 ภาษา คือ ไทย อังกฤษ และ จีน เพราะคนเข้ามาส่วนใหญ่เป็นคนจีน และราคาของสิ่งเดียวกันต้องไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคไม่รู้สึกว่าถูกเอาเปรียบ

๓.๔ ด้านสาธารณสุข และ สาธารณูปโภค ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านสาธารณสุข และ สาธารณูปโภคของสตรีทฟู้ดเยาวราชควรให้ผู้ประกอบการ สวมใส่ถุงมือและที่ปิดปากอนามัย ภาครัฐควรมีการตรวจสอบอย่างจริงจังในการบังคับของเสียและให้ความรู้กับผู้ประกอบการหากผู้ประกอบการมีวินัยในการดูแลรักษาความสะอาดก็จะส่งผลให้เกิดความสะอาดขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดจำนวนของสัตว์ที่ไม่พึงประสงค์ อาทิเช่น หนูและแมลงสาบ ควรมีการเปรียบเทียบปรับอย่างจริงจังหากพบผู้ประกอบการที่กระทำความผิดในด้านสุขอนามัย ภาครัฐควรมีการจัดชุดเจ้าหน้าที่ลงมาตรวจสอบดูแลอย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านความสะดวกสบายในบริเวณสตรีทฟู้ดเยาวราช ด้านคมนาคมควรมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ต้องการเข้ามาท่องเที่ยว ให้มากกว่านี้ควรมีการจัดรถสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวอีกทั้งควรมีรถรางในการบริการประชาชนและนักท่องเที่ยวให้รถรางวิ่งบริเวณโดยรอบเยาวราชเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการและ ยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางนอกจากการเดินทางด้วยยังสามารถชมบรรยากาศของเยาวราชโดยการนั่งรถรางได้ในปัจจุบันสถานีรถไฟฟ้าที่ใกล้ที่สุดคือสถานีหัวลำโพงภาครัฐควรมีการจัดรถรับส่งเพื่อให้ประชาชนที่ต้องการเดินทางมาท่องเที่ยว สามารถนั่งจากสถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพงมาถึงเยาวราชได้โดยสะดวก อีกหนึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกที่ขาดก็คือสุขาควรมีการจัดสุขาเคลื่อนที่มาบริการประชาชน อีกทั้งยังต้องมีการคิดแผนที่อย่างชัดเจนเพื่อเป็นการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวตามจุดต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวง.(2561).สุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร.คั่นเมื่อ 20 มกราคม 2562, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/042/19.PDF>
- พระราชบัญญัติอาหาร.(2522).กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง.คั่นเมื่อ 20 มกราคม 2562, จาก https://www4.fisheries.go.th/local/file_document/20170227141540_file.pdf
- http://www.fda.moph.go.th/sites/food/law1/food_law.pdf
- ไทยรัฐออนไลน์.(2559).กรุงเทพฯ ได้เฮ! CNN ยกอันดับ1 เมืองที่มีอาหารริมถนน ดีสุดในโลก. คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก <https://www.thairath.co.th/content/685637>
- Painaidii.(2555).เขาวราช - แนะนำร้านอาหาร ที่พัก แหล่งช้อปปิ้ง สถานที่ท่องเที่ยว การเดินทาง แผนที่ และรีวิว เขาวราช.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก <http://www.painaidii.com/diary/diary-detail/000208/lang/th/>
- สิรวุฒิ ริวิไชยวัฒน์.(2560).เปิดแผนจัดระเบียบสตรีทฟู้ด “เขาวราช” ลบภาพลักษณ์ “สกปรก-วุ่นวาย”.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9600000045701>
- กัลยา สว่างคง.(2559).ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก <file:///C:/Users/Apple/Downloads/61672-Article%20Text-143101-1-10-20160705.pdf>
- พิชชานันท์ ช่อรักษ์, เจริญชัย เอกมาไพศาล.(2561).ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาพลักษณ์อาหารริมทาง ทัศนคติต่อจุดหมายปลายทาง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจกลับมาจุดหมายปลายทางซ้ำของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ย่านเขาวราช.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก [file:///C:/Users/Apple/Downloads/136620-Article%20Text-362143-2-10-20180801%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Apple/Downloads/136620-Article%20Text-362143-2-10-20180801%20(2).pdf)
- ณฤดี ศิริฐานนท์.(2560).พฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทางในย่านถนนเขาวราชของ ผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร STREET FOOD DINING BEHAVIORS ON YAOWARAJ ROAD AMONG WORKING-AGED CONSUMERS IN BANGKOK.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก http://mba.swu.ac.th/article/fileattachs/10022015115232_f_0.pdf
- วรัญญา คงจิตตราภา.(2561).การรับรู้คุณค่าของปัจจัยด้านราคา คุณภาพการบริการและความไว้วางใจที่มีผลต่อความภักดีของ ผู้บริโภคต่อร้านอาหารริมทางในย่านเขาวราชงาน.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/2287/1/varanya_kong.pdf
- ร้อยตำรวจเอก ปุริมพัฒน์ ธนาพันธ์ศิริ.(2559).การจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับนักท่องเที่ยว ของตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต.คั่นเมื่อ 21 มกราคม 2562, จาก <http://www.pkru.ac.th/graduate/journals/43-journals.html>

